

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
Харківська медична академія післядипломної освіти
Тернопільський національний медичний університет
імені І. Я. Горбачевського

**ІНФЕКЦІЙНІ ТА ПАРАЗИТАРНІ
ХВОРОБИ У ВАГІТНИХ І ПОРОДІЛЬ:
КЛІНІКА, ДІАГНОСТИКА, ЛІКУВАННЯ,
АКУШЕРСЬКА ТАКТИКА**

У трьох томах

За редакцією В. П. Малога, В. С. Копчі

ТОМ 1

Львів
Видавець Марченко Т. В.
2023

УДК 616.9(075.8)

I-74

Затверджено вченою радою Тернопільського національного медичного університету імені І. Я. Горбачевського МОЗ України (протокол № 7 від 23.06.2021 р.) як підручник для лікарів-інтернів, лікарів-слухачів закладів післядипломної освіти та студентів старших курсів медичних університетів

Авторський колектив:

Асоян І. М., Бондар О. Є., Геник Н. І., Грижак І. Г., Делікатна Т. О., Дикий Б. М., Живиця Д. Г., Задорожна В. І., Зінчук О. М., Зубач О. О., Карпенко В. Г., Копча В. С., Литвин К. Ю., Маврутенков В. В., Макарчук О. М., Малий В. П., Марциновська В. А., Маринчак О. В., Пасієшвілі Н. М., Пришляк О. Я., Соломенник Г. О., Шостакович-Корецька Л. Р., Юрко К. В.

Рецензенти:

Дуда О. К. – д-р мед. наук, професор, завідувач кафедри інфекційних хвороб Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика

Венцківська І. Б. – д-р мед. наук, професор, завідувачка кафедри акушерства і гінекології № 1 Національного медичного університету імені О. О. Богомольця

Рябокоть О. В. – д-р мед. наук, професор, завідувачка кафедри інфекційних хвороб Запорізького державного медичного університету

I-74 Інфекційні та паразитарні хвороби у вагітних і породіль: клініка, діагностика, лікування, акушерська практика : підручник : у 3 т. / за редакцією В. П. Малого, В. С. Копчі. – Львів : Видавець Марченко Т. В., 2023. – Т. 1. – 336 с.

ISBN 978-617-7937-48-6

У виданні наведена інформація, необхідна лікарю для безперервної медичної післядипломної освіти та студентам старших курсів медичних університетів. Висвітлені найважливіші нозологічні форми інфекційних хвороб, які можуть уражати вагітних, породіль і жінок у післяпологовому періоді.

Видання містить сучасну інформацію про клініку, діагностику, сучасні методи лікування та акушерську тактику у вагітних і породіль, які переносять інфекційні хвороби.

Підручник буде корисний для лікарів-інтернів, лікарів-слухачів закладів післядипломної освіти та студентів старших курсів медичних університетів.

УДК 616.9(075.8)

Відтворення цієї книги чи якоїсь її частини заборонено без письмової згоди видавництва. Будь-які спроби порушення авторських прав переслідуватимуться у судовому порядку.

ISBN 978-617-7937-48-6

© В. П. Малий, В. С. Копча та ін., 2023

© Видавець Марченко Т. В., 2023

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	8
ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ	9

Розділ 1. ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ПЕРЕБІГУ Й НАСЛІДКІВ ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ У ВАГІТНИХ І ПОРОДІЛЬ

(В. С. Копча, В. П. Малий, В. Г. Карпенко, Н. М. Пасієшвілі)..... 12

1.1. СПОСОБИ ПРОНИКНЕННЯ ІНФЕКЦІЇ В ОРГАНІЗМ ВАГІТНОЇ, ЕМБРІОНА І ПЛОДА. ІНФІКУВАННЯ НОВОНАРОДЖЕНИХ ПІД ЧАС ЛАКТАЦІЇ	15
1.2. НАСЛІДКИ ВНУТРІШНЬОУТРОБНОГО ІНФІКУВАННЯ	23
1.3. МЕТОДИ ДІАГНОСТИКИ ІНФЕКЦІЇ ПІД ЧАС ВАГІТНОСТІ	26
1.4. МЕДИЧНА ДОПОМОГА	33

Розділ 2. ГЕРПЕСВІРУСНІ ІНФЕКЦІЇ 42 |

2.1. ГЕРПЕТИЧНА ІНФЕКЦІЯ 1-ГО ТА 2-ГО ТИПУ <i>(В. С. Копча)</i>	42
ЕТИОЛОГІЯ. ЕПІДЕМІОЛОГІЯ.....	42
ПАТОГЕНЕЗ. РОЗВИТОК ІНФЕКЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ У ВАГІТНИХ	45
КЛІНІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ У ВАГІТНИХ, ПЛОДА І НОВОНАРОДЖЕНИХ. НАСЛІДКИ.....	50
ДІАГНОСТИКА	55
ЛІКУВАННЯ ВАГІТНИХ ТА ВИБІР АКУШЕРСЬКОЇ ТАКТИКИ	68
РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ВЕДЕННЯ ВАГІТНИХ І ЖІНОК, ЯКІ ПЛАНУЮТЬ ВАГІТНІСТЬ.....	73
ЕТИОТРОПНА, ПАТОГЕНЕТИЧНА ТА СИМПТОМАТИЧНА ТЕРАПІЯ ЗА ВІДСУТНОСТІ ВАГІТНОСТІ.....	75
ПРОФІЛАКТИКА У ВАГІТНИХ.....	79
ВИСНОВКИ.....	79
ТЕСТИ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ	83

2.2. ВІТРЯНА ВІСПА / ОПЕРІЗУВАЛЬНИЙ ГЕРПЕС (В. С. Копча) ...	87
ЕТИОЛОГІЯ. ЕПІДЕМІОЛОГІЯ	88
ПАТОГЕНЕЗ	89
КЛІНІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ У ВАГІТНИХ, ПЛОДА І НОВОНАРОДЖЕНИХ. НАСЛІДКИ.....	92
ДІАГНОСТИКА	96
ЛІКУВАННЯ.....	97
ПРОФІЛАКТИКА	99
ВИСНОВКИ.....	100
ТЕСТИ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ	102
2.3. ЦИТОМЕГАЛОВІРУСНА ІНФЕКЦІЯ (В. С. Копча)	105
ЕТИОЛОГІЯ. ЕПІДЕМІОЛОГІЯ.....	105
ПАТОГЕНЕЗ	107
КЛІНІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ У ВАГІТНИХ, ПЛОДА І НОВОНАРОДЖЕНИХ. НАСЛІДКИ.....	109
ДІАГНОСТИКА	113
ЛІКУВАННЯ.....	118
ПРОФІЛАКТИКА	120
ВИСНОВКИ.....	121
ТЕСТИ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ	123
ЛІТЕРАТУРА	128
Розділ 3. ГОСТРІ РЕСПІРАТОРНІ ВІРУСНІ ІНФЕКЦІЇ	129
3.1. ГРИП (В. П. Малий, В. С. Копча)	129
ВСТУП	129
ЗБУДНИК: МОРФОЛОГІЯ, АНТИГЕННА СПЕЦИФІЧНІСТЬ І МІНЛИВІСТЬ	131
ЕПІДЕМІОЛОГІЯ сезонного та пандемічного грипу.....	135
ПАТОГЕНЕЗ ТА ІМУНІТЕТ. ПАТОЛОГІЧНА АНАТОМІЯ	137
ОСОБЛИВОСТІ ПАТОГЕНЕЗУ ГРИПУ У ВАГІТНИХ	146
КЛІНІКА.....	148
КЛІНІКА СЕЗОННОГО ГРИПУ	148
КЛІНІКА ГРИПУ, СПРИЧИНЕНОГО ВІРУСОМ А/Н1N1/pdm09.....	154
УСКЛАДНЕННЯ ГРИПУ У ВАГІТНИХ. ПАТОЛОГІЯ ВАГІТНОСТІ Й ПАТОЛОГІЯ У ПЛОДА	158

ДІАГНОСТИКА ГРИПУ У ВАГІТНИХ І РЕКОМЕНДОВАНІ КЛІНІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ.....	174
РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ ТА НАДАННЯ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ ВАГІТНИМ З ОЗНАКАМИ ГРИПУ/ГРВІ	179
ЛІКУВАННЯ ВАГІТНИХ І ПОРОДІЛЬ	182
БАЗИСНА ТЕРАПІЯ	184
ЕТИОТРОПНА ТЕРАПІЯ, ХАРАКТЕРИСТИКА ПРЕПАРАТІВ І ТАКТИКА ВЕДЕННЯ ВАГІТНИХ ХВОРИХ.....	184
ПАТОГЕНЕТИЧНА ТА СИМПТОМАТИЧНА ТЕРАПІЯ.....	189
ПАТОГЕНЕТИЧНА ТЕРАПІЯ ТЯЖКИХ/ВКРАЙ ТЯЖКИХ ФОРМ ГРИПУ	194
АНТИБАКТЕРІЙНА ТЕРАПІЯ.....	199
АКУШЕРСЬКА ТАКТИКА	202
КРИТЕРІЇ ВИПИСУВАННЯ ЗІ СТАЦІОНАРУ ВАГІТНИХ І ПОРОДІЛЬ	204
ПРОФІЛАКТИКА ГРИПУ	204
ВИСНОВКИ.....	209
ТЕСТИ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ	211
3.2. КОРОНАВІРУСНА ХВОРОБА 2019 (В. П. Малій).....	217
ВСТУП.....	217
ЕТИОЛОГІЯ. ЕПІДЕМІОЛОГІЯ.....	218
ПАТОГЕНЕЗ	222
КЛІНІКА Й УСКЛАДНЕННЯ	229
КОРОНАВІРУСНА ХВОРОБА У ВАГІТНИХ	242
ДІАГНОСТИКА	259
ДИФЕРЕНЦІЙНА ДІАГНОСТИКА	265
ЛІКУВАННЯ.....	269
ПРОФІЛАКТИКА	292
ВИСНОВКИ.....	293
ТЕСТИ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ	295
ЛІТЕРАТУРА	298
ФОТО ДО РОЗДІЛУ 2	319
ФОТО ДО РОЗДІЛУ 3	334